ታህሣሥ 2002

ዕጣ የተከፈለባቸውና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶች

አወጋገድ መመሪያ ቁጥር 36/2002

የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር ከዓመት ወደ ዓመት በአገር ወስጥና በውጭ አገር የሚያሳትማቸው የሎተሪ ትኬቶች ብዛት እየጨመረ በመምጣቱ ምክንያት የሎተሪ ትኬቶች ማከማቻ መጋዘን እጥረት ስለገጠመው ይህንኑ ችግር ለመፍታት የሚቻልበትን ሁኔታ ማመቻቸት አስፈላጊ በመሆኑ፣

የዕጣ አሸናፊ በማሆን ለሎተሪ ዕድለኞች ክፍያ የተፈፀመባቸውና ለገበያ ከዋሉት የሎተሪ ትኬቶች መካከል ሳይሸጡ ቀርተው ተመላሽ የተደረጉ የሎተሪ ትኬቶችን ማስወገድ የሚያስችል መመሪያ ማዘጋጀት ተገቢ **በመሆኑ**፣

የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን ለማቋቋም በወጣው የሚኒስትሮች ም/ቤት ደንብ ቁጥር **160/2001** አንቀጽ **21** በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ " ዕጣ የተከፈለባቸዉና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶች አወጋገድ መመሪያ ቁጥር **72/2020** ተብሎ" ሊጠቀስ ይችላል፡ ፡

2. <u>ትርጓሜ</u>

በዚህ መመሪያ ወስጥ፡ -

1. " **ዕጣ የተከፈለባቸው የሎተሪ ትኬቶች**" ማለት አስተዳደሩ አሳትሞ ገበያ ላይ ካዋላቸው የሎተሪ ትኬቶች መካከል የዕጣ አሸናፊ በመሆን ለሎተሪ ዕድለኞች ክፍያ የተፈፀመባቸው የሎተሪ ትኬቶች ናቸው፡ ፡

2. " **ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶች**" ማለት አስተዳደሩ አሳትሞ ገበያ ላይ ካዋላቸው የሎተሪ ትኬቶች መካከል ሳይሸጡ ቀርተው የሎተሪ ትኬቱን ለመሸጥ ከወሰዱ ሰዎች ተመላሽ የተደረጉ □ና **አስቀድመው ያልተከፋፈሉ** የሎተሪ ትኬቶች ናቸው፡ ፡

3. "**የውጭ ኦዲተር**" ማለት ዋናው ኦዲተር ወይም በእርሱ የሚሰየሙ □ና **በአስተዳደሩ □ቁ□□ር ሥራ ለማከናወን የተሰየሙ** የውጭ ኦዲተሮች ናቸው፡ ፡

4. "**ማስወገድ**" ማለት በማናቸውም መንገድ ከሽያጭ የተረፉና ዕጣ የተከፈለባቸው የሎተሪ ትኬቶች እንደገና እንደሎተሪ ተመልሰው ወደ ገበያ እንዳይቀርቡ ማድረግ ነ ው፡ ፡

5. "**ኮሚቴ**" ማለት የዚህን መመሪያ አፈፃፀም እንዲከታተል በአስተዳደሩ የሚቋቋም ኮሚቴ ነ ው፡ ፡

6. "**ዋጋ ያላቸው ፎርሞች/ሰነዶች**" ማለት ዕጣ የተከፈለባቸዉና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ቲኬቶች ዓይነት፣ መደብ፣ ብዛት፣ የአንዱ ሎተሪ ትኬት መሸጫ ዋጋ /በፊደልና በአሃዝ/ የተመዘገበባቸው ፎርሞች/ሰነዶች ናቸው፡ ፡

7. "**የመ/ቤቱ የበላይ ኃላፊ**" ማለት የአስተዳደሩ ዋና ዳይሬክተር ወይም ምክትል ዋና ዳይሬክተር ናቸው፡ ፡

8. "**ደንብ** " ማለት የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን ለማቋቋም የወጣ የሚኒስትሮች ም/ቤት **ደንብ** ቁጥር **160/2001** ነ ው፡ ፡

9. **"ባለሥልጣኑ"** ማለት የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን ነው፡፡

10. **"አስተዳደሩ"** ማለት የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር ነው፡፡

3. የመመሪያው ዓለማ

ዕጣ የተከፈለባቸውና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶችን በህጋዊና ሥርዓት ባለው መንገድ እንዲወገዱ ማድረግ ነው፡፡

4. የመመሪያው ተፈፃሚነት

ይህ መመሪያ ዕጣ በተከፈለባቸው፣ **አስቀድሞም ባልተከፋፈሉና** ከሽያጭ በተረፉ የሎተሪ ትኬቶች ላይ **ተፈጻሚ ይሆናል፡፡**

ክፍል ሁለት

ጥያቄ ስለማቅረብ እና አፈፃፀሙ

5. ጥያቄ ስለማቅረብ

በዚህ መመሪያ መሠረት ለአስወጋጅ ኮሚቴ የሎተሪ ትኬት ይወገድልኝ ጥያቄ የሚቀርበው በግዥ፣ ፋይናንስና ንብረት አስተዳደር የሥራ ሂደት ሲሆን፣ የሥራ ሂደቱ የሎተሪ ትኬት ይወገድልኝ ጥያቄውን ሲያቀርብ እንዲወገድ ጥያቄ የቀረበበት የሎተሪ ትኬት፡-

1. ሂሳቡ በውጭ ኦዲተር ተመርምሮ □ና የኦዲት ሪፖርት **ከቀረበበት ቀን ጀምሮ 6**/ስድስት/ ወር □**ለ**□□· መሆኑን፣

2. የሎተሪ ትኬቱ ለብቻው ተለይቶ የተቀመጠ መሆኑን፣ እና

3. የሚወገደው የሎተሪ ትኬት ዓይነት፣ መደብ፣ ብዛት፣ የአንዱን ሎተሪ ትኬት መሸጫዋጋ /በፊደልና በአሃዝ/ በማዘርዘር ከተማዘገበበት ፎርም/ሰነድ ጋር በማድረግ አረጋግጦ በጽሁፍ ማቅረብ ይኖርበታል፡፡

6. <u>ስለማጣራት</u>

ማናቸውንም ዕጣ የተከፈለባቸውንና ከሽያጭየተረፉ የሎተሪ ትኬቶችን ለማስወገድ፡-

1. ዕጣ የተከፈለባቸውና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶች ለገበያ የቀረበበት ዘመን ሂሣብ በደንቡ አንቀጽ **6(3)** መሠረት በውጭኦዲተር የተመረመረ መሆኑ፣

2. ዕጣ የተከፈለባቸውና ከሽያጭየተረፉ የሎተሪ ትኬቶች ለገበያ የቀረበበት ዘመን ሂሳብ በውጭ ኦዲተር ተመርምሮ የኦዲት ሪፖርት ቀርቦ የ**6**/ስድስት/ ወር ቆይታ ያለው መሆኑ፣ እና

3. ዕጣ የተከፈለባቸውንና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ትኬቶችን የማስወገድ ተግባር ወጪ የሚያስከትል ከሆነ በወጪ ለመመዝገብ የሚያስችል በጀት መያዙ ሚረጋገጥ ይኖርበታል፡፡

7. <u>የአወጋገድ አፈፃፀም የሚመራበት ሥነ-ሥርዓት</u>

1. የሚወገዱ የሎተሪ ትኬቶች ከመወገዳቸው በፊት በዚህ መመሪያ በአንቀጽ 6 ሥር የተመለከቱት/የተዘረዘሩት የአፈፃፀም መርሆዎች መሟላታቸው መጣራትና ሚረጋገጥ ይኖርበታል፡፡

2. □መሥሪ□ ቤቱ □በላ□ □ላ□ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሠረት በአስወጋጅ ኮሚቴ **የውሣኔ ሀሣብ** ሲቀርብለት ውሣኔ ይሰጣል፡፡

ክፍል ሦስት

<u>ስለአስወጋጅ ኮሚቴ</u>

8. <u>አስወጋጅ ኮሚቴ ስለማቋቋም</u>

በማ/ቤቱ የበላይ ኃላፊ የሚሚጡ 5 አባላት ያሉት አስወጋጅ ኮሚቴ ይቋቋማል፡፡

9. <u>የአስወጋጅ ኮሚቴ አባላት ስብጥር</u>

የአስወጋጅ ኮሚቴ አባላት ቀጥሎ ከተመለከቱት የሥራ ሂደቶች የተወጣጡ ይሆናሉ፡፡

ሀ/ ከሎተሪ ሥርጭትና ሽያጭ የሥራ ሂደቱ ባለቤት ወይም ተወካይ

ለ/ ከዕቅድና ጥናት የሥራ ሂደቱ ባለቤት ወይም ተወካይ፣

ሐ/ ከግዥ፣ ፋይናንስና ንብረት አስተዳደር የሥራ ሂደቱ ባለቤት ወይም ተወካይ፣

መ/ ከኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ የሥራ ሂደት ማስተባበሪያ ተወካይ፣

ሠ/ ከጠቅላላ አገልግሎት የሥራ ሂደት ማስተባበሪያ ተወካይ፣

10. የኮሚቴው ሥልጣንና ተግባር

ኮሚቴው፡ -

1. ዕጣ የተከፈለባቸውንና ከሽያጭ የተረፉ የሎተሪ ቲኬቶችን ለማስወገድ ከግዥ፣ ከፋይናንስና ንብረት አስተዳደር የቀረበውን ጥያቄ በዝርዝር ይመዘግባል፣

2. በምዝገባው ወቅት ዋጋ ያላቸው ፎርሞች ሂሳቦችን ለይቶ ይይዛል፣

3. እንዲወገዱ ጥያቄ የቀረበባቸው የሎተሪ ቲኬቶች በዚህ መመሪያ አንቀጽ **5** ሥር የተመለከተውን መስፈርት ያሟሉ እና በአንቀጽ **6** ሥር የተመለከቱት መርሆዎች የተሟሉ መሆናቸውን ያጣራል ይገመግማል፣

4. የሎተሪ ቲኬቶች ስለሚወገዱበት ሁኔታ የባለሙያ አስተያየት ማጠየቅ የሚያስፈልግ ሆኖ ሲያገኘው የባለሙያ አስተያየት ማጠየቅ ይችላል፡፡

5. በዚህ መመሪያ አንቀጽ **5** የተመለከተውን ባለመከተል የቀረበን የሎተሪ ትኬት ይወገድልኝ ጥያቄ ለግዥ፣ ፋይናንስና ንብረት አስተዳደር የሥራ ሂደት ጥያቄው **ተቀባይነት ማጣቱን** በመግለጽ **በ□ሁኡ** ተመላሽ ያደርጋል፡፡

6. በዚህ መመሪያ ወስጥ የተቀመጡት መስፈርቶች መሟላታቸውን በሚገባ ጥናና የበኩሉን አስተያየት በማከል እንደዚሁም አስፈላጊ ሚኝዎችን በማያያዝ ስለሚወገዱት የሎተሪ ቲኬቶች **□ና ስለሚወገዱበት ሁኔ□** ለመሥሪ□ ቤቱ የበላይ ኃላፊ የውሣኔ ሀሳብ ያቀርባል፡፡

7. የመ/ቤቱ የበላይ ኃላፊ በሰ□□ ውሣኔ መሠረት የሎተሪ ትኬቶች መወገዳቸውን ይከታተላል፡፡

8. ስለተወገዱት የሎተሪ ቲኬቶች ቃለ-ጉባኤ ይይዛል፡፡

9. ስለተወገዱት የሎተሪ ቲኬቶች አፈፃፀም ለማቤቱ የበላይ ኃላፊ ሪፖርት ያቀርባል፡፡

10. ሌሎች ከኃላፊነቱ ጋር አግባብነት ያላቸውን ሥራዎች ይሰራል፡፡

11. የኮሚቴው ስብሰባና የውሣኔ አሰጣጥ ሥነ-ሥርዓት

1. ኮሚቴው ለሥራው ባስፈለገ ጊዜ ይሰበሰባል፡፡
2. ከኮሚቴው አባላት ከግማሽ በላይ ከተገኙ ምልዓተ ጉባኤ ይሆናል፡፡
3. የኮሚቴው የውሣኔ ሃሳብ በድምፅ ብልጫ ያልፋል፣ ሆኖም ድምፅ እኩል በእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሰብሳቢው ድምፅ የሰጠበት ወገን የኮሚቴው የውሣኔ ሃሳብ ሆኖ ያልፋል፡፡

12. የኮሚቴው የሥራ ዘመን

የኮሚቴው የሥራ ዘመን 2 ዓመት ነው፡፡

13. መመሪያው ስለሚሻሻልበት ሁኔታ

ይህ መመሪያ እንደአስፈላጊነቱ በማናቸውም ጊዜ በባለሥልጣኑ ሊሻሻል ይችላል፡፡

14. መመሪያው ተፈፃሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ከተፈረመበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

ታህሣሥ 2002 ዓ.ም.

መላኩ ፈንታ
የኢትዮጵያ ገቢዎችና ጉምሩክ ባለሥልጣን
ዋና ዳይሬክተር